

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-134/13-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Zbůch, okres Plzeň-sever, příspěvková organizace
Sídlo:	Hornická 300, 330 22 Zbůch
IČO:	60 611 201
Identifikátor:	600 071 448
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Vlastislavem Königem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Obec Zbůch
Místo inspekční činnosti:	Hornická 300, 330 22 Zbůch
Termín inspekční činnosti:	14. – 15. a 18. února 2013

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou Zbůch, okres Plzeň-sever, příspěvkovou organizací podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Právnická osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). Ke dni inspekce se v devíti třídách (1. až 9. ročník) vzdělávalo 177 žáků. Nejvyšší povolený počet žáků stanovený ve školském rejstříku je 365, ZŠ je tak naplněna ze 48 %. Spádová oblast školy je velmi malá, kromě místních ji navštěvují žáci pouze z jedné okolní obce. V porovnání s obdobím před třemi lety má vývoj v počtu žáků mírně stoupající tendenci (160, 167, 173).

Ve dvou odděleních ŠD je zapsáno 50 žáků prvního stupně. Činnost ŠD probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání pod vedením dvou vychovatelek, z nichž jedna je kvalifikovaná. Ranní provoz je od 6:30 do 7:45, odpolední končí v 16:00

hodin. Vybavení ŠD je standardní, pro její aktivity je využíván samostatný pavilon, ve kterém jsou k dispozici dvě učebny a herna. Ve školském rejstříku uvedený nejvyšší povolený počet žáků (50) již neumožňuje uspokojit všechny zájemce.

V roce 2008 prošla celkovou rekonstrukcí ŠJ, která je vzdálená od budovy ZŠ asi 500 metrů.

Vzdělávání ve všech ročnících ZŠ probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) s motivačním názvem „Škola pro život“. Program vychází z podmínek školy a zohledňuje potřeby a reálné možnosti žáků při dosahování cílů vzdělávání.

Škola eviduje 34 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z nichž je šest vzděláváno podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). Dva žáci na prvním stupni pracují s pomocí asistenta pedagoga. Jeho práci koordinuje výchovná poradkyně pro první stupeň, která rovněž vede evidenci všech žáků se SVP a informuje o přístupech k nim ostatní učitele.

Škole se postupně daří zkvalitňovat materiálně technické podmínky. Všechny třídy byly vybaveny novými žakovskými stoly a židlemi, jejich celkovou estetickou úroveň však snižuje značně opotřebovaný další nábytek a podlahové krytiny. Od roku 2011 dochází ke kvalitativnímu posunu i ve vybavenosti výpočetní a prezentační technikou zapojením školy do projektu „EU – peníze školám“. V rámci první etapy bylo zakoupeno 12 PC včetně aktuálního softwaru, tři interaktivní projektory a notebooky. V další etapě budou zakoupeny interaktivní tabule. Na nutnou opravu odborné učebny fyziky a chemie, která byla z důvodu nedostatečného vytápění v době inspekce mimo provoz, se škole zatím potřebné finanční prostředky sehnat nepodařilo. Z hlediska bezpečnosti žáků a vybavenosti jsou pro výuku nevyhovující žakovské dílny a cvičná kuchyně. Základní škola i přes uvedené zlepšení v materiálně technických podmínkách vzdělávání, ve srovnání se školami podobného typu, nedosahuje běžného standardu.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka školy odpovídá zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. K základnímu vzdělávání jsou přijímány všechny přihlášené děti. Příjímací řízení včetně řízení o odkladu povinné školní docházky je v souladu s právními předpisy.

Škola předložila aktualizovaný ŠVP ZV. Aktualizace se týkaly učebních osnov vyučovacích předmětů, pro které byly MŠMT vydány standardy, a učebního plánu. K jeho úpravě škola přikročila z důvodu změn v personálním obsazení.

Vzdělávací nabídku ŠVP ZV vhodně doplňuje řada dalších aktivit realizovaných školou (výukové projekty, návštěvy kulturních a sportovních akcí, lyžařské kurzy, výlety, exkurze, atd.). Žáci jsou podporováni v účasti na soutěžích a olympiádách různého zaměření. Široká nabídka zájmových útvarů jim dává možnost smysluplného trávení volného času a seberealizace v oblasti zájmů. Hudební talent mohou rozvíjet v základní umělecké škole, které ZŠ dlouhodobě poskytuje své prostory.

Sledované vyučování na prvním stupni bylo učitelkami většinou velmi dobře naplánované a promyšlené. V úvodu někteří vyučující přirozeně a nenásilným způsobem motivovali žáky, což vedlo k jejich většímu pracovnímu nasazení a tedy i k vyšší efektivitě těchto hodin. Občas se úvodní motivace žáků omezila na pouhé seznámení s obsahem či cílem hodiny. V průběhu výuky se učitelům dařilo získávat pozornost a zájem žáků zejména volbou vhodných metod a forem práce, pestrým střídáním činností včetně funkčně využitě

prezentační techniky. Ojedinele byly zaznamenány i jednotvárné aktivity bez patřičné diferenciaci a individualizace. Žáci se bezprostředně zapojovali do výuky, dokázali pracovat samostatně, ve dvojici i ve skupině, pokoušeli se zhodnotit svoji práci. Žáci se SVP byli zohledňováni individuálním přístupem ze strany učitelů. Cíleně byla rozvíjena čtenářská a matematická gramotnost. Učitelé u žáků důsledně podporovali rozvoj komunikačních dovedností, vedli je k porozumění textu i k práci s ním. Při průběžném hodnocení uplatňovali učitelé pozitivní přístup s motivačním dopadem na další rozvoj žáků, vhodným způsobem zařazovali často i prvky sebehodnocení. V průběhu inspekce probíhal na prvním stupni projektový den „Masopust“. Učivo ve sledovaných hodinách bylo s tímto tématem účelně provázáno, žáci tak měli možnost se seznámit s tradicemi a regionálními zvyky tohoto období. Vyvrcholením projektového dne byl masopustní karneval žáků a učitelů prvního stupně.

Sledovaná výuka českého jazyka a dějepisu na druhém stupni byla učitelkami vedena na velmi dobré až vynikající úrovni zejména po stránce metodické. Učitelky zpracovávají v rámci projektu „EU - peníze školám“ výukové materiály, které jim pomáhají při přípravě i realizaci vyučovacích hodin. Učivo bylo ve sledovaných hodinách vyvozováno spolu se žáky na základě jejich získaných znalostí a dovedností v logických souvislostech. Žáci byli vedeni k hledání příčin, formulaci vlastních názorů a jejich odůvodňování. Vždy byla zařazena práce s textem, vyhledávání informací a jejich interpretace. Žáci byli na způsob práce zvyklí, dobře reagovali na srozumitelně formulovaná zadání, vykazovali většinou dobré znalosti i dovednosti. Ke splnění úkolů získávali informace z více zdrojů, měli k dispozici nejen učebnice a kopírované texty, ale i příruční knihovničku a vlastní portfolia. Učitelky sledovaly práci žáků, v případě potřeby jim vhodným způsobem pomáhaly splnit zadaný úkol, který byl často diferencovaný podle jejich schopností. Žáci práci svých spolužáků hodnotili, své kritické připomínky uměli zdůvodnit. Vyjadřování žáků bylo cíleně kultivováno, stejně byly rozšiřovány jejich všeobecné znalosti. V hodinách vládla příjemná pracovní atmosféra s evidentně dobrými vztahy respektování a důvěry.

Finanční prostředky z výše uvedeného projektu byly použity rovněž na posílení čtenářské gramotnosti žáků. Ze sledované výuky bylo patrné, že učitelky jsou pro tuto oblast metodicky vybavené a zajímají se o ni. Náležitou pozornost věnují také rozvoji čtenářství zařazováním dílny čtení do výuky, možností půjčovat si knihy v žákovské knihovně i zadáváním mluvních cvičení.

V hospitovaných hodinách matematiky a fyziky převládala frontální výuka s malou aktivitou žáků vyplývající se stereotypního procvičování jednoho typu úloh. Vynikajícím způsobem byla zvládnuta výuka matematiky v 9. ročníku. Ve sledované výuce matematiky a fyziky nebyla k dispozici žádná didaktická technika, která by podpořila efektivitu vzdělávacího procesu. Odstranitelným rizikem je skutečnost, že pro výuku předmětu fyzika nemá škola v současnosti učitele s příslušnou vysokoškolsky zaměřenou odborností.

Společným rysem hospitované výuky anglického jazyka na prvním i druhém stupni byl vstřícný přístup učitelů k žákům, dodržování pravidel komunikace a příznivá pracovní atmosféra. Výběr postupů a vyučovacích metod odpovídal charakteru probíraného učiva a aktuálním jazykovým znalostem a dovednostem žáků dané třídy. Učební činnosti byly učiteli zpravidla i vhodně namotivovány. Klíčové části učiva byly dostatečně procvičovány a upevňovány na účelně volených aplikačních příkladech a cvičeních. K nabízeným učebním činnostem žáci přistupovali aktivně a se zájmem, dokázali udržet pozornost. Zadávané úkoly většinou dobře zvládali. Účinnou podporu procesu učení tvořily didakticky vhodně upravené materiály, auditivní ani jiná technika využita nebyla. Celkovou efektivnost sledovaného vzdělávacího procesu v některých případech snižovalo

chybějící shrnutí a ověření míry naplnění stanovených cílů a málo důsledné vedení hodiny v angličtině.

Přínosem pro rozvoj cizojazyčného vzdělávání jsou finanční prostředky z již zmiňovaného projektu EU, které umožnily například dělit některé hodiny.

Škola má funkční systém omezování rizikového chování žáků založený na posilování pozitivního sociálního chování, výchově ke zdravému životnímu stylu, jak v rámci vyučovacích předmětů, tak i prováděnou osvětou. Výraznou podporu v rozvoji osobnosti žáků poskytuje i zavedení vyučovacích předmětů etická výchova na obou stupních ZŠ. K získávání informací o vztazích a celkové atmosféře v kolektivech se škole osvědčily sociometrické dotazníky. Při řešení zjištěných problémů v některých třídách pomáhala učitelům pedagogicko-psychologická poradna svým intervenčním programem „Správná třída“. V případě potřeby škola spolupracuje i s dalšími poradenskými pracovišti a institucemi (např. speciálně pedagogické centrum, orgán sociálně-právní ochrany dětí).

Vzájemnou spolupráci všech zúčastněných, zejména spoluprací s rodinou, se škola snaží předcházet výskytu nežádoucího chování žáků. Zpracováním preventivního programu a koordinací jeho naplňování je pověřena metodička prevence.

Poradenskou a informační pomoc týkající se profesní orientace žáků poskytuje žákům i rodičům výchovná poradkyně pro druhý stupeň.

Míra úspěšnosti žáků je sledována formou klasifikace, která je pravidelně projednávána na jednáních pedagogické rady. Ze zápisů z těchto jednání však není patrné, jaké konkrétní postupy a opatření ke zlepšení a nápravě v prospěchu a chování jsou přijímány. Do vyhodnocování výsledků vzdělávání je rovněž zahrnována úspěšnost žáků v soutěžích a v přijímacím řízení na střední školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy působí ve funkci od roku 2008. Kvalifikační požadavky pro její výkon splňuje a řádně plní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Má zpracovanou koncepci rozvoje, která vychází z dobrých znalostí prostředí a podmínek školy. Deleguje pravomoci a kompetence na další pracovníky, využívá pedagogickou radu jako svůj poradní orgán. Vytvořil podmínky pro vznik a činnost školské rady, spolupracuje s ní a poskytuje jí potřebné informace. Je v kontaktu se zřizovatelem. Řádně vede povinnou dokumentaci, zjištěné nedostatky administrativního charakteru byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny. Vnitřní kontrola v ZŠ je plánovitě realizována ředitelem i jeho zástupkyní. Koncepčnost řídicích procesů stejně jako účinnost vnitřní kontroly je negativně ovlivněna změnami v personální oblasti, ke kterým dochází zhruba v období tří let. Jedná se převážně o odchody učitelek na mateřskou dovolenou a čerpání rodičovské dovolené. V dané souvislosti dochází ke změnám v organizaci vzdělávání (přidělení úvazků, třídnictví, úpravy rozvrhu apod.). Řídit všechny změny se řediteli daří díky aktivní spolupráci všech členů pedagogického sboru. Z rozhovorů s učiteli vyplynulo, že ředitel má neformální autoritu a jeho styl řízení je přijímán kladně.

V době inspekce ve škole pracovalo 14 učitelů, z tohoto počtu jich deset splňovalo kvalifikační předpoklady pro daný stupeň školy, dále dvě vychovatelky ŠD a asistentka pedagoga. S novými učiteli vždy úzce spolupracují určením kolegové a pomáhají jim s adaptací ve škole. Aktuální personální struktura není optimální, jak vyplývá z inspekčních hospitací (viz výuka fyziky). Ředitel si tato personální rizika uvědomuje a sleduje je.

Další vzdělávání a samostudium pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy ve vazbě na realizaci ŠVP ZV. Vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu, vytváří jim pro něj podmínky dle svých finančních možností. V posledním období probíhají vzdělávací akce zejména v rámci Operačních programů EU.

Škola je vstřícná ke komunikaci se zákonnými zástupci žáků, součinnost mezi ní a rodinou uvádí jako prioritní. Průběžné informace o chování a prospěchu svých dětí dostávají rodiče standardním způsobem, prostřednictvím žákovských knížek a na třídních aktivech.

Širší veřejnost subjekt informuje o své vzdělávací nabídce na webových stránkách, učitelé i žáci píšou články o aktualitách ze života školy do místního zpravodaje. Ke zpestření kulturních akcí v obci každoročně přispívají žáci svým programem v rámci „Školní akademie“. Mezi sociální partnery patří kromě zřizovatele, školské rady a školských poradenských zařízení místní ústav sociální péče a další spolky a organizace.

Závěry

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do školského rejstříku. Vzdělávání žáků je realizováno podle školního vzdělávacího programu, zpracovaného v souladu se zásadami a cíli školského zákona.

Ve sledované výuce byla žákům věnována odpovídající péče a převažovaly účinné pedagogické metody a formy práce. K rozvoji osobnosti žáků a upevňování řady sociálních dovedností přispívá nabídka dalších aktivit nad rámec učebních osnov.

Svémi preventivními strategiemi vytváří subjekt bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků.

Jako riziková je hodnocena oblast materiálního vybavení žákovské dílny a cvičné kuchyně, které neodpovídají současným trendům ve vzdělávání a umožňují naplňování vzdělávacích cílů ŠVP ZV pouze se zvýšeným úsilím a snahou pedagogů. Řešení daného problému je nad rámec aktuálních finančních možností školy.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Zbůch vydaná obcí Zbůch dne 24. 9. 2009 pod č. j. 419/09 včetně příloh 1 a 2
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT pro Základní školu Zbůch, okres Plzeň-sever, příspěvkovou organizací č. j. 3890/2007-21 ze dne 3. 4. 2007 s účinností od 1. 9. 2007
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 7. 2. 2013
4. Jmenování do funkce ředitele školy vydané Obcí Zbůch ze dne 12. 11. 2007 s účinností od 1. 1. 2008
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“ s platností od 1. září 2011 č. j. 130/2011
6. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – Školní družina s platností od 1. 9. 2012
7. Plán školní družiny pro školní rok 2012/2013
8. Rozvrhy vyučovacích hodin pro školní rok 2012/2013

9. Školní řád ze dne 24. 1. 2013
10. Koncepce rozvoje Základní školy Zbůch na období 2009 - 2013
11. Organizační řád školy č. j.: SM 1/2007
12. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2009/2010 až 2011/2012
13. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2012/2013
14. Plán práce Základní školy Zbůch ve školním roce 2012/2013
15. Záznamy z hospitační činnosti zástupkyně ředitele školy za školní rok 2012/2013
16. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2012/2013
17. Třídní knihy hospitovaných tříd
18. Výkaz o základní škole M 3 ke dni 30. 9. 2012
19. Výkaz o ředitelství R 13-01 ke dni 30. 9. 2012
20. Plán DVPP školy 2010 - 2013
21. Školní matrika (elektronická verze)
22. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
23. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků pro školní rok 2012/2013
24. Plán výchovného poradenství na školní rok 2012/2013 (1. a 2. stupeň)
25. Minimální preventivní program s přílohou pro školní rok 2012/2013
26. Kniha úrazů za školní rok 2011/2012, 2012/2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 25. března 2013

(razítko)

Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka

Motlíková v. r.

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. r.

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka

Šefčíková v. r.

Mgr. Jarmila Mrázková, přizvaná osoba

Mrázková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Zbůchu dne 3. 4. 2013

(razítko)

Mgr. Vlastislav König, ředitel školy

Mgr. Vlastislav König v. r.

Připomínky ředitele školy

17. dubna 2013

Připomínky nebyly podány.